

Opgørelse af solvensbehov for Sparekassen for Nr. Nebel og Omegn pr. 30.06.2023

Sparekassens metode til vurdering af, hvorvidt den interne kapital er tilstrækkelig til at understøtte nuværende og kommende aktiviteter (solvensbehovet) følger sparekassens ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

I ICAAP'en identificeres de risici, som sparekassen er eksponeret overfor med henblik på at vurdere risikoprofilen. Når risiciene er identificeret, vurderes det, hvordan disse evt. kan reduceres f.eks. ved forretningsgange, beredskabsplaner m.m. Endelig vurderes det, hvilke risici, der skal afdækkes med kapital.

Den interne kapital (solvensbehovet) er sparekassens egen vurdering af kapitalbehovet, som følge af de risici, som sparekassen påtager sig. Sparekassens bestyrelse har halvårligt drøftelser omkring fastsættelsen af solvensbehovet. Drøftelserne tager udgangspunkt i en indstilling fra sparekassens direktion. Indstillingen indeholder forslag til størrelsen på solvensbehovet, herunder stressniveauer samt vækstforventninger. På baggrund af drøftelsen træffer bestyrelsen en afgørelse om opgørelsen af sparekassens solvensbehov, som skal være tilstrækkeligt til at dække sparekassens risici og understøtte nuværende og kommende aktiviteter.

Herudover drøfter bestyrelsen to gange om året opgørelsesmetoden for sparekassens solvensbehov, herunder hvilke risikoområder og benchmarks, der bør tages i betragtning ved beregningen af solvensbehovet.

Solvensbehovet opgøres ved en 8+ metode, der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital: kreditrisici, markedsrisici, operationelle risici, øvrige risici samt tillæg som følge af lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i sparekassens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, der kan have betydning herfor, herunder budgettet.

Finanstilsynet har udsendt "Vejledning om tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Derudover har Lokale Pengeinstitutter udsendt en solvensbehovsmodel. Både tilsynets vejledning og Lokale Pengeinstitutters solvensbehovsmodel, som sparekassen anvender, bygger på 8+ metoden, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 pct. af den samlede risikoeksponering (søjle I-kravet) med tillæg for risici og forhold, som ikke fuldt ud afspejles i opgørelsen.

Derudover opstilles i tilsynets vejledning benchmarks for, hvornår tilsynet som udgangspunkt vurderer, at søjle I ikke er tilstrækkelig inden for de enkelte risikoområder, hvorfor der skal afsættes tillæg i solvensbehovet. Endvidere er der i udpræget grad opstillet metoder til beregning af tillæggets størrelse inden for de enkelte risikoområder.

Selvom Finanstilsynet opstiller benchmarks på de fleste områder, vurderer sparekassen på alle områder, om de angivne benchmarks i tilstrækkelig grad tager hensyn til sparekassens risici, og har i nødvendigt omfang foretaget individuelle tilpasninger. Til det formål anvendes sparekassens egen historik.

Sparekassen følger nedenstående skabelon ved opgørelse af solvensbehovet:

	1.000 kr.	%
1) Søjle I-kravet (8 pct. af de risikovægtede poster)		8
+ 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)		
+ 3) Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)		
+ 4) Kreditrisici, heraf 4a) Kreditrisici på store kunder (>2 pct. af kapitalgrundlaget) med finansielle problemer 4b) Øvrige kreditrisici 4c) Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer 4d) Koncentrationsrisiko på brancher 4e) Krav til minimumsdækning af tab for nødlidende eksponeringer (NPE-bagstopper)		
+ 5) Markedsrisici, heraf 5a) Renterisici (generel renterisiko og kreditspændrisiko) 5b) Aktierisici 5c) Valutarisici		
+ 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)		
+ 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)		
+ 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)		
+ 9) Regulatorisk forfald af kapitalinstrumenter		
+ 10) Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav		
Total = Kapitalbehov/solvensbehov		

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter sparekassens opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at sparekassens ledelse skal tage højde for ved fastsættelse af solvensbehovet samt de risici som ledelsen finder, at sparekassen har påtaget sig.

Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter. Denne vurdering er i sparekassen en del af den generelle fastlæggelse af solvensbehovet.

Sparekassens solvensbehov opdelt på risikoområder:

Risikoområde	Tilstrækkeligt kapitalgrundlag	Solvensbehovet
Kreditrisici	19.425 t.kr.	1,64 pct.
Markedsrisici	27.083 t.kr.	2,30 pct.
Operationelle risici	6.490 t.kr.	0,55 pct.
Øvrige forhold	1.796 t.kr.	0,15 pct.
Tillæg som følge af lovbestemte krav	94.403 t.kr.	8,00 pct.
I alt	149.197 t.kr.	12,64 pct.

Sparekassens overdækning/kapitalforhold:

Kapitalgrundlag efter fradrag	331.068 t.kr.
Tilstrækkeligt kapitalgrundlag	149.197 t.kr.
Solvensprocent	28,06 pct.
Solvensbehov	12,64 pct.
Kapitalbevaringsbuffer	2,50 pct.
Kontracyklisk kapitalbuffer	2,50 pct.
NEP-tillæg	4,06 pct.
Solvensoverdækning	6,36 pct. point.

Solvensbehov og solvensoverdækning:

Sparekassen har opgjort solvensoverdækningen til 6,36 pct. point ud fra et solvensbehov på 12,64 pct., en kapitalbevaringsbuffer på 2,50 pct., en kontracyklisk kapitalbuffer på 2,50 pct., et NEP-tillæg på 4,06 pct. og en faktisk solvensprocent på 28,06 pct. Solvensoverdækningen anses for nuværende for at være tilfredsstillende. Fremtidige øgede kapitalkrav medfører, at sparekassen fremadrettet vil arbejde på at øge solvensoverdækningen. Således vil solvensoverdækningen fortsat kunne sikre sparekassens drift og medvirke til sparekassens fortsatte udvikling.

Kreditrisici: Risiko for tab som følge af, at debitorer eller modparter misligholder indgåede betalingsforpligtelser, ud over hvad der er dækket i søjle I, herunder store kunder med finansielle problemer, koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer og brancher. Sparekassens tillæg til solvensbehovet består hovedsagligt af tillæg vedr. kreditrisici for store kunder med finansielle problemer. Derudover er der tillæg vedr. kunder, hvor der vurderes en øget tabsrisiko som følge af den aktuelle økonomiske situation med inflation og rentestigninger samt tillæg vedr. koncentrationsrisici. Endelig er foretaget et tillæg svarende til det kommende års forventede stigning i NPE-fradraget.

Markedsrisici: Risiko for tab som følge af potentielle ændringer i renter, aktiekurser samt valutakurser, udover hvad der er dækket i søjle I. Der tages ikke udgangspunkt i sparekassens aktuelle risici, men derimod i den maksimale rammeudnyttelse de seneste 12 måneder vedr. de renterisici, som sparekassen kan påtage sig inden for de grænser, som bestyrelsen har sat for direktionens beføjelser til at tage markedsrisici i henhold til lov om finansiel virksomhed § 70. For kreditspændrisici tages udgangspunkt i direktionens beføjelser til at påtage kreditspændrisici. Sparekassen har foretaget

tillæg vedrørende generel renterisiko på værdipapirer indenfor og udenfor handelsbeholdningen samt et tillæg vedr. kreditspændrisici. Kreditspændrisikoen er risikoen for, at kreditspændet (merrenten) på f.eks. realkreditobligationer ændres i forhold til statsobligationer. Størrelsen af kreditspændet er bl.a. afhængig af udsteders kreditværdighed og obligationens likviditet. Den beregnede kreditspændrisiko udgør 19,9 mio. kr., svarende til et solvensbehovstillæg på 1,68 pct. point. Det vurderes derudover ikke, at sparekassen har markedsrisici, udover hvad der er dækket i søjle I.

Operationelle risici: Risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl, systemfejl og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici, udover hvad der er dækket i søjle I. Sparekassen har afsat 6,5 mio. kr. i solvensbehovsopgørelsen til dækning af operationelle risici, svarende til 0,6 % af de risikovægtede eksponeringer.

Øvrige forhold: Eventuel kapital til risikodækning som følge af svag indtjening, eventuel kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen samt eventuel kapital til dækning af dyrere likviditet fra professionelle investorer. Sparekassen har foretaget tillæg på 1,8 mio. kr. i solvensbehovsopgørelsen vedr. udlånsvæksten, der overstiger Finanstilsynets benchmark. Det vurderes derudover ikke, at sparekassen har risici, udover hvad der er dækket i søjle I.

Lovbestemte krav: Dækker over 8 procentkravet i søjle I, jf. § 124, stk. 2, nr.1 i lov om finansiel virksomhed, samt eventuelle tillæg i relation til de situationer, hvor krav i lov om Finansiell virksomhed giver et direkte tillæg i solvensbehovet.

Kontracyklisk kapitalbuffer:

I lyset af finanskrisen og de procykliske mekanismer, der bidrog til dens opståen og forstærkede dens virkning, er der i CRR-forordningen indført krav om en kontracyklisk kapitalbuffer, der alene sættes i kraft i perioder med en overnormal udlånsvækst. Hensigten hermed er at sikre, at kreditinstitutter i perioder med økonomisk vækst opbygger et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til at dække tab i kriseperioder.

Den kontracykliske buffer opbygges, når den samlede vækst i udlån anses for at bidrage til opbygningen af systemisk risiko, og nedbringes i kriseperioder. Buffersatsen fastsættes af myndighederne i de enkelte EU-lande. I Danmark fastsættes buffersatsen af Erhvervsministeriet på baggrund af udvalgte indikatorer, bl.a. udlån i forhold til BNP i Danmark. Bufferen udgør aktuelt 2,5 %, og er dermed på det maksimale niveau.